

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-023

18.1.2018

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Arbeidsulykke – PTSD - årsakssammenheng? – ervervsuførhet - yfl. § 11.

En bruker truet forsikrede med kniv under hennes arbeid som hjemmesykepleier. Nav godkjente skaden som en yrkesskade og innvilget arbeidsavklaringspenger med yrkesskadefordel, samt menerstatning med vmi 15 %. Selskapet innvilget utbetaling under HTA, men avslo krav om utbetaling under yfl. Etter en konkret vurdering konkluderte nemndas flertall med at forsikrede hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og hennes plager og uførhet. Flertallet bemerket at de av selskapet påberopte omstendigheter ikke var tilstrekkelig til å reise tvil om de konklusjoner som fremkom av to sakkyndige erklæringer.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1977) ble utsatt for en arbeidsulykke som hjemmesykepleier 25.1.14. Hun oppsøkte fastlegen 27.1.14. Han noterte i journalen:

Pas. som var på jobb lørdagskveld.

Ble truet med kniv av en bruker. Svært traumatisk opplevelse.

Vansker med å sove.

Skal kontakte privat psykolog som hun har gått til pga tidligere traumer i barndommen.

I skademeldingen til Nav 10.3.14, heter det:

Var hjemme hos en bruker i hjemmesykepleiens tjeneste. Bruker truet med å slå meg og å kutte meg med kniv flere ganger. Ingen vitner.

Nav godkjente skaden som yrkesskade 3.4.14, og innvilget arbeidsavklaringspenger med yrkesskadefordel 10.11.15. Nav har innhentet spesialisterklæring fra spesialist i psykiatri, K. I erklæringen, datert 12.1.16, heter det blant annet:

På bakgrunn av at hun før den aktuelle hendelsen hadde fungert bra, med full jobb og god trivsel, 4 barn som hun klarte greit med fin fungering på alle plan, vil det være naturlig å tenke diagnostisk på en posttraumatisk stresslidelse (PTSD).

Ved gjennomgang av diagnostiske retningslinjer i ICD-10 og DSM-4, fyller hun kriteriene for denne diagnose med utgangspunkt i den traumatiske og voldelig episode.

...

Spesialisten anslo forsikredes varige medisinske invaliditet (vmi) til 15 %. Den 24.2.16 skrev K. i en tilleggserklæring til Nav:

...

Hun har slitt med indre uro, grublerier, nedstemthet, svekket energinivå og bekymringstanker.

Hun har imidlertid i tiden før den aktuelle hendelse fungert bra, har klart full jobb med god trivsel og 4 barn som hun klarte greit og med fin fungering på alle plan, til tross for den psykiske labilitet.

I følge ICD-10 kan slike «predisponerende» faktorer senke terskelen for utvikling av syndromet eller forverre forløpet, men er verken nødvendig eller tilstrekkelig til å forklare forekomsten av lidelsen.

For å fylle kriteriene er det nødvendig at det har forekommet akutt traumatisk hendelse med av en karakter som beskrevet over i avsnitt A, punkt 1 og 2 ...

... For å fylle kriteriene er det nødvendig at det har forekommet akutt traumatisk hendelse med av en karakter som beskrevet over

Det er riktig at pasienten har psykoterapeutisk kontakt med psykologspesialist Å, men vedvarende de prognostiske vurderinger av denne behandling, er det vanskelig for meg å ha formening om og dersom man ønsker dette bedre klarlagt, anbefales det å ta kontakt med psykologen direkte.

Navs rådgivende lege uttalte 30.5.16:

Det medisinske faktumet i saken er meget grundig beskrevet og dokumentert ... i to dokumenter anvist ovenfor som F43.1 Posttraumatisk stresslidelse (ICD-10) og bruker fyller alle kriterier for denne diagnosen ...

Nav innvilget ménerstatning i gruppe 1:

I følge de medisinske opplysningene i saken fra spesialist i Psykiatri ... og vurdering fra Psykologspesialist ... konkluderes det med at det er en mest sannsynlig årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og den medisinske tilstanden, til tross for at du også har slitt med psykisk labilitet før den aktuelle hendelsen finner spesialistene ikke å legge vekt på dette.

Selskapet utbetalte ménerstatning etter Hovedtariffavtalen, men avslo krav etter yrkesskadeforsikringsloven. Selskapet har opplyst at yrkesskadeforsikringen ville gitt lavere ménerstatning enn den hun har fått under HTA.

Nav foretok 12.7.17 en helhetsvurdering av forsikredes arbeidsevne. I vurderingsavsnittet heter det blant annet:

Det synes klart å fremgå av legeerklæringer fra din fastlege at du ikke kan arbeide som sykepleier i hjemmesykepleien etter den trusselsituasjonen som du ble utsatt for den 25.01.14. Situasjonen er godkjent som yrkesskade. Du opplyser i egenvurderingen at ditt ønske er å komme tilbake i arbeid, men at du ikke ser det som mulig på flere år.

NAV har forelagt saken for rådgivende overlege ... og han har gått gjennom sakens medisinske dokumenter. Rådgivende overleges konklusjon, datert 07.03.17 er at det foreligger meget grundig dokumentert sykdom i form av PTSD der alle kriterier i ICD-10 er oppfylt, klart redusert funksjonsevne og dertil hørende klart redusert arbeidsevne som p.t. kvalifiserer for en varig ytelse, men som muligens på sikt kan bedres gitt EMDR behandling.

Det går fram av legeerklæringen fra din fastlege, datert 28.01.17, at han mener at du har en varig nedsatt arbeidsevne. For tiden finnes det ingen behandling som kan føre til bedring av arbeidsevnen. Legen skriver videre at varigheten av sykdommen sannsynligvis vil vare flere år fremover

Nav innvilget 7.9.17 100 % uføretrygd med yrkesskadefordeler.

Forsikrede har i hovedsak anført at det foreligger årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og ervervsuførheten. Hun hadde riktignok problemer med sin helse også forut for hendelsen, men dette påvirket ikke arbeidsevnen. Selv om hennes predisposisjon gjorde henne mer mottagelig, var hendelsen den nødvendige og utløsende årsak, jf. betingelseslæren og sårbarhetsprinsippet.

Selskapet har i hovedsak anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadehendelsen og den vedvarende ervervsuførheten. Det er andre grunner til at forsikrede er ufør, enn hendelsen i januar 2014. Forsikrede har fibromyalgi og har slitt med depresjon, hun har gått til psykolog på grunn av traumer i barndommen, og har hatt familieproblemer.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Selskapet har, slik redegjort for foran, utbetalt ménerstatning etter Hovedtariffavtalen til forsikrede. Gitt at Nav nå har innvilget forsikrede 100 % uføretrygd med yrkesskadeskadefordel,

legger nemnda til grunn at forsikrede under enhver omstendighet har krav på erstatning etter hovedtariffavtalen § 11. Etter hovedtariffavtalen § 11.8 skal det skje en samordning av ytelser under yfl og HTA. Forsikrede har krav på den høyeste erstatningen. Saken her gjelder forsikredes krav om erstatning under yfl. for sin ervervsuførhet.

Nemnda har delt seg i et flertall og et mindretall ved drøftelsen av forsikredes krav etter yfl.

Finansklagenemnda Persons flertall, leder, Opheim, Bjønness og Kill, bemerker:

Ansvar etter yfl. forutsetter at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom den skadevoldende hendelsen og forsikredes plager, og mellom disse og ervervsuførheten. Det vil være tilfellet om hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og om den har vært en så vidt vesentlig faktor i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den. Det er i utgangspunktet forsikrede som må sannsynliggjøre at det foreligger faktisk og rettslig årsakssammenheng som nevnt.

Forsikrede bestrider ikke at hun har hatt helseproblemer før hendelsen i januar 2014, og i perioder en vanskelig familiesituasjon. Hun viser imidlertid at begge spesialisterklæringene konkluderer med årsakssammenheng mellom hennes nåværende helseplager og ervervsuførheten. Forsikrede hadde kontakt med psykologspesialisten Å. fra før, og han har kjent til hennes helseproblemer og tidligere psykiske plager. Det fremgår videre av erklæringen til K. at også han har kjent til tidligere helseproblemer, jf. hans uttalelse 24.2.16 om predisponerende faktorer. Navs rådgivende overlege har sluttet seg til konklusjonen om årsakssammenheng.

Flertallet finner at forsikrede i utgangspunktet må anses å ha sannsynliggjort årsakssammenhenger som nevnt. Selskapet bestrider imidlertid det, og anfører at et journalnotat på mappen til den aktuelle pasienten viser et annet hendelsesforløp enn det som er lagt til grunn i de sakkyndige uttalelsene. Selskapet har videre vist til at etter yfl. § 11 tredje ledd skal "det ses bort fra arbeidstakerens særlige mottakelighet for skaden ... hvis ikke den særlige mottakeligheten må anses som den helt overveiende årsak", og at hendelsen i januar 2014 etter selskapet syn samlet sett ikke er så vidt vesentlig i årsaksbildet at det kan knyttes ansvar til den. Flertallet bemerker at Å. mener at hendelsen i januar 2014 i "det alt vesentlige" er årsak til at forsikrede er ervervsufør. K. sier i sin tilleggsuttalelse at forsikrede har vært predisponert, men, slik nemnda ser det, mener han at de ikke forklarer forsikredes lidelse.

Saken reiser problemer, men slik den står for nemnda, er flertallet, om enn under tvil, kommet til at de av selskapet påberopte omstendighetene ikke er tilstrekkelig til å reise tvil ved de konklusjoner som fremkommer av de to sakkyndiges erklæringer.

Mindretallet, Felland og Farestvedt, bemerker:

Mindretallet mener saken reiser bevissspørsmål som ikke er egnet for skriftlig behandling på bakgrunn av de dokumentene som er lagt frem i saken. Fastlegejournalen slutter allerede 12.2.15 og er svært kortfattet hvor de fleste konsultasjoner etter yrkesskaden 27.1.14 ikke gir andre opplysninger enn at det er snakk om depresjon. Ved to konsultasjoner beskrives tunge familieproblemer som ikke er relatert til yrkesskaden. Forsikrede har vært til behandling hos psykolog uten at journal er fremlagt. Forsikrede har hatt psykiske plager i forkant av yrkesskaden og tunge familieproblemer i etterkant. Ingen av de kortfattede erklæringene behandler på en tilfredsstillende måte dette i forhold til de plager forsikrede har fått etter yrkesskaden. På den bakgrunn mener mindretallet at saken bør avvises.

Saken er avgjort under dissens. Konklusjon utformes i samsvar med flertallets syn.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).